

УПРАВЛІННЯ АДАПТИВНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА НА ЗАСАДАХ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ

У сучасних умовах воєнної нестабільності підприємства України функціонують у середовищі підвищеної невизначеності, що проявляється у високому рівні ризиків, дестабілізації ресурсного забезпечення, трансформації ринкового попиту та порушенні логістичних ланцюгів [2; 3]. За таких умов ключовим чинником стійкості та конкурентоспроможності підприємств є їх здатність до адаптивного розвитку, що залежить від якості управлінських рішень.

Адаптивний розвиток слід розглядати як процес безперервного пристосування внутрішніх систем, стратегій і бізнес-моделей до змін середовища на основі гнучкого управління та ефективного використання ресурсів [4].

Розвиток підприємства базується на дотриманні ключових принципів прийняття рішень: гнучкості, своєчасності, обґрунтованості, стратегічної узгодженості та раціональності [1]. Гнучкість забезпечує швидку зміну напрямів діяльності, своєчасність – актуальність рішень, обґрунтованість і раціональність – мінімізацію помилок, а стратегічна узгодженість – відповідність довгостроковим цілям. Особливу роль також відіграє застосування сучасних інструментів прийняття рішень. Серед них можна виокремити три основні групи: колективні, кількісні та евристичні [1]. Колективні методи (мозковий штурм, метод Делфі, експертні оцінки) сприяють залученню різних точок зору та підвищують якість рішень у складних ситуаціях. Кількісні методи (економіко-математичне моделювання, аналіз ієрархій, статистичні методи) забезпечують об'єктивність і точність оцінки альтернатив. Евристичні методи дозволяють приймати рішення в умовах дефіциту інформації та високої невизначеності.

Крім того, актуальності набувають цифрові технології підтримки прийняття рішень (DSS-системи, аналітичні платформи, інструменти візуалізації) [4], які забезпечують швидку обробку даних, підвищують точність прогнозування та сприяють формуванню сценарних моделей. Це скорочує час ухвалення рішень і підвищує їх ефективність у кризових умовах.

Сучасні умови ведення бізнесу характеризуються множинністю ризиків (економічних, логістичних, кадрових, цифрових), що потребує використання методів оцінювання та формування системи управління ризиками. Сценарне моделювання, побудова карт ризиків і використання прогнозних моделей можуть дозволити підприємствам бути готовими до непередбачуваних змін [2].

Крім того, підприємство значною мірою залежить від людського фактору. Психоемоційний стан персоналу, рівень стресостійкості та здатність працювати в умовах невизначеності безпосередньо впливають на якість управлінських рішень. Тому формування психологічної стійкості та розвиток адаптивних компетенцій персоналу є невід'ємною частиною сучасної системи управління.

Узагальнюючи, можна виокремити три ключові напрями забезпечення адаптивного розвитку підприємства на засадах сучасних методів прийняття рішень: технологічна трансформація управління; розвиток організаційної гнучкості (децентралізація, оперативне прийняття рішень, адаптивні бізнес-моделі); формування психологічної та кадрової стійкості персоналу.

Таким чином, адаптивний розвиток підприємства в сучасних умовах ґрунтується на впровадженні інноваційних підходів до прийняття управлінських рішень, що забезпечують належний рівень гнучкості та ефективності управління. Це формує підґрунтя не лише для функціонування в кризових умовах, але й для забезпечення сталого розвитку та підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Список використаних джерел

1. Груб'як С. В. Сучасні аспекти розроблення і прийняття управлінських рішень. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 11. С. 201–204. URL: https://duikt.edu.ua/uploads/l_93_33067492.pdf (дата звернення: 07.04.2026).
2. Скопенко Н. С., Мостенська Т. Г., Ковтун О. А. та ін. Прийняття управлінських рішень в умовах воєнного стану. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 12. С. 87–96.
3. Шишкін В. О., Онищенко О. А., Зевенко Д. В. Ефективність прийняття управлінських рішень в умовах воєнного стану для забезпечення стійкості економіки логістичних систем вітчизняних підприємств. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 4 (55). С. 197–205.
4. OECD. Enhancing Resilience by Boosting Digital Business Transformation in Ukraine. Paris: OECD Publishing, 2024. 111 p.